Oświadczenie złożone
przez senatora Jacka Trelę
na 62. posiedzeniu Senatu
w dniu 8 lipca 2026 r.

Oświadczenie skierowane do prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Liwiusza Laski

Zwracam się z niniejszym oświadczeniem kierowanym do prezesa ZUS w sprawie odmawiania skierowania na rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej osobom, które posiadają ustalone prawo do emerytury, lecz nie pobierają tego świadczenia, ponieważ nie rozwiązały stosunku pracy i nadal pozostają aktywne zawodowo w pełnym wymiarze czasu pracy.

Do mojego biura senatorskiego zgłaszają się obywatele, którym ZUS w opisanej sytuacji automatycznie odmawia prawa do podreperowania zdrowia, co umożliwiłoby im dalszą pracę. Organ rentowy uzasadnia odmowę twierdzeniem, że u osób z ustalonym prawem do emerytury „nie występuje ryzyko utraty zdolności do pracy w rozumieniu przepisów rentowych". Taka interpretacja jest sprzeczna z art. 69 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który warunkuje prawo do prewencji statusem „ubezpieczonego", a nie brakiem uprawnień emerytalnych. W ubiegłych latach ci sami ubezpieczeni, w identycznym stanie prawnym i faktycznym, bez problemu korzystali z turnusów prewencyjnych. Oznacza to, że ZUS dokonał zmiany interpretacji przepisów bez jakiejkolwiek zmiany legislacyjnej.

Mając to na uwadze, wnoszę o szczegółowe wyjaśnienie sytuacji oraz udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Dlaczego i na jakiej podstawie prawnej Zakład Ubezpieczeń Społecznych zmienił dotychczasową, wieloletnią interpretację przepisów i zaczął odmawiać aktywnym zawodowo osobom ubezpieczonym prawa do prewencji rentowej tylko dlatego, że posiadają one ustalone prawo do emerytury?

2. Ile wniosków o rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej wpłynęło do ZUS od osób posiadających ustalone prawo do emerytury (ale aktywnych zawodowo) w latach 2023, 2024, 2025 oraz w pierwszej połowie 2026 r.? Ile z tych wniosków zostało rozpatrzonych odmownie?

3. Ile odwołań i wniosków do sądów pracy i ubezpieczeń społecznych wpłynęło w skali całego kraju w sprawach o odmowę skierowania na rehabilitację prewencyjną z powodu pozostawania w zatrudnieniu przy ustalonym prawie do emerytury? Ile z tych spraw zakończyło się zmianą decyzji ZUS i przyznaniem rehabilitacji w ramach prewencji rentowej?

4. Czy prawdą jest, że jeszcze na początku roku 2026 przyznawano rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej? Kiedy została zmieniona interpretacja przepisów?

Jacek Trela